

Jämtlands Gymnasieförbund

Verksamhetsplan 2017/2018 och budget 2017 med
flerårsplan

Dnr 128-2016

Mikael Cederberg

Kirsten Johnsson

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Planeringsförutsättningar	3
2.1. Nationella krav och förändringar	3
2.2. Elevutvecklingen.....	4
2.2.1. Demografiska förutsättningar	4
2.2.2. Gymnasieskolan.....	4
2.2.3. Gymnasiesärskolan	5
2.2.4. Vuxen- och uppdragsutbildning.....	6
2.3. Lokaler och lärverktyg.....	7
2.4. Personal.....	7
2.5. Utvidgning av förbundet.....	8
2.6. Utbildningsverksamheten	8
2.6.1. Gymnasieskolan.....	8
2.6.2. Gymnasiesärskolan	10
2.6.3. Vuxen- och uppdragsutbildning.....	10
3. Särskilda prioriteringar 2017	11
3.1. Förbundsövergripande	11
3.2. Gymnasieskolan.....	12
3.3. Gymnasiesärskolan	13
3.4. Vuxen- och uppdragsutbildning.....	13
4. Förbundets mål.....	13
4.1. Mål för uppföljning av ägardirektiv och förbundsordning	13
4.2. Mål för utbildningsverksamheten.....	14
4.2.1. Kunskap och lärande	14
4.2.2. Normer och värden.....	15
4.2.3. Ansvar och inflytande	15
4.2.4. Utbildningsval – arbete och samhällsliv.....	16
4.2.5. Betyg och bedömning.....	16
5. Ekonomi.....	17
5.1.1. Gymnasie- och gymnasiesärskola	17
5.1.2. Vuxen- och uppdragsutbildning.....	17
5.1.3. Projekt med extern finansiering	18
5.1.4. Kostnader för gemensamma nyttigheter.....	18
5.2. Investeringar	19

6. Bilagor	20
Bilaga 1: Resultatbudget	20
Bilaga 3: Balansbudget.....	20
7. Intern kontrollplan 2017	21

1. Inledning

Kommunalförbundet Jämtlands Gymnasieförbund bildades den 1 juli 2005. Bräcke, Krokoms, Ragunda och Östersunds kommuner är medlemmar. Förutom nationella lagar, förordningarna, riktlinjer består förbundets övergripande styrdokument av förbundsordning, reglemente och årliga ägardirektiv från medlemskommunerna.

Verksamhetsplanens syfte är att styra förbundets verksamhet i enlighet med nationella styrdokument, samt i medlemmarnas intressen. Verksamhetsplanen och budgeten ska även styra och stödja verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete, samt vara vägledande för andra förbundsövergripande riktlinjer. Planen revideras årligen utifrån nya förutsättningar och resultat, samt direktiv från lagstiftare och medlemmar. Budgeten följer kalenderåret, medan verksamhetsplanen följer läsåret.

2. Planeringsförutsättningar

2.1. Nationella krav och förändringar

Förbundets verksamhetsområde har under senare år fått en allt skarpare statlig styrning och kontroll. Förbundet har haft ett stort fokus på införandet av den nya skollagen och den nya gymnasieskolan, vuxenutbildningen och gymnasiesärskolan.

Den nationella reformtakten har minskat något under senare år, men i november 2016 lades ett betänkande om en reformerad gymnasieskola fram, En gymnasieutbildning för alla: åtgärder för att alla unga ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning.

Mycket talar för att en hel del förändringar kommer att införas per den 1/7 2018 för gymnasie- och gymnasiesärskolan. Inom den kommunala vuxenutbildningen införs bland annat rättigheten till högskolebehörighet för alla från och med 1/1 2017.

Genomförd gymnasieutbildning bedöms vara mycket viktig för att komma in på arbetsmarknaden. Inom flera branscher efterfrågas yrkesutbildad arbetskraft med rätt

grundkompetens. Arbetsmarknaden och lärosätena efterfrågar också ökade kunskaper och färdigheter, vilket ställer högre krav på den gymnasiala utbildningen som helhet.

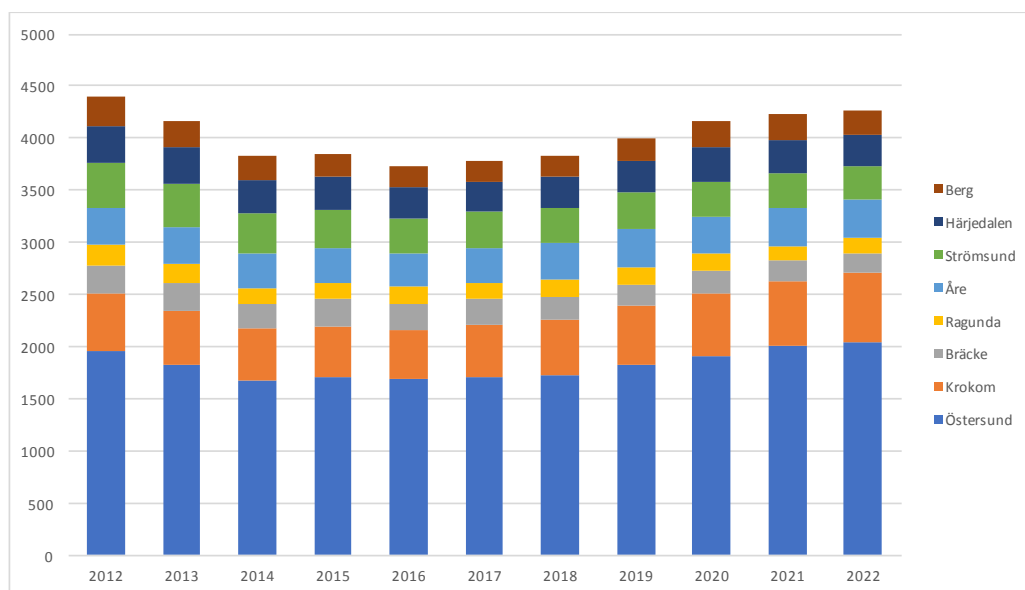
Migrationspolitiken och omvärldsfaktorer har medfört ett historiskt högt inflöde av invandrare till Jämtlands län. En stor del av de nyanlända är ensamkommande ungdomar samt vuxna som ska ges utbildning inom ramen för introduktionsprogram och vuxenutbildning.

2.2. Elevutvecklingen

2.2.1. Demografiska förutsättningar

Efter flera år av nedgång börjar antalet elever i gymnasieåldern att öka, främst i Krokom, Åre och Östersund. I de mindre kommunerna syns ingen stadig ökning och i Bräcke fortsätter minskningen ända fram till 2025.

Antalet 16 – 18-åringar i Jämtlands län. Källa: Regionförbundets statistik 2015-12-31

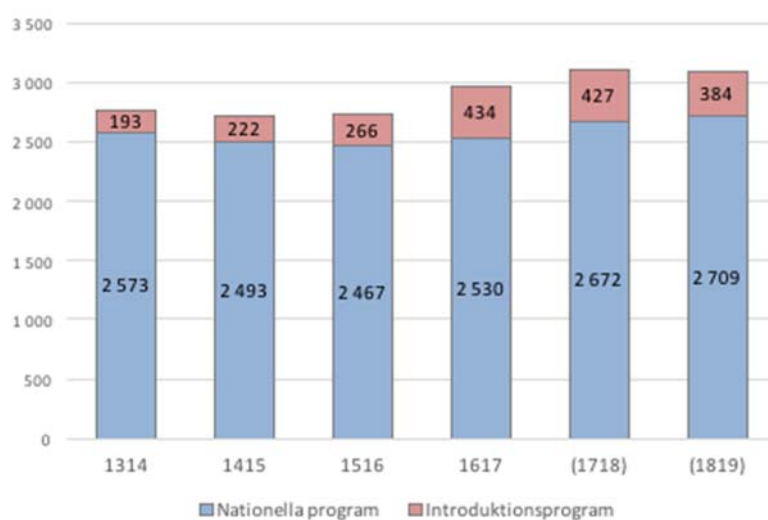
2.2.2. Gymnasieskolan

I praktiken har antalet gymnasieelever under senare år ökat snabbare i förbundet än vad befolkningsprognoserna har antytt. Det beror till största delen på en ökad invandring, men också på att allt fler elever väljer Jämtlands Gymnasium.

I föregående verksamhetsplan bedömdes att förbundet skulle ha 421 elever på introduktionsprogrammet hösten 2017. På grund av en kraftig tillströmning av nyanlända under läsåret 2015-2016 överträffades denna prognos redan hösten 2016.

Under läsåret 2017-2018 förväntas antalet elever på nationella program öka medan antalet på introduktionsprogrammet ligger kvar på nuvarande nivå. Ökningen på nationella program fortsätter året därpå, om än i lägre takt, medan antalet elever på språkintroduktion förväntas minska.

Elevutveckling för gymnasieskolan, prognos

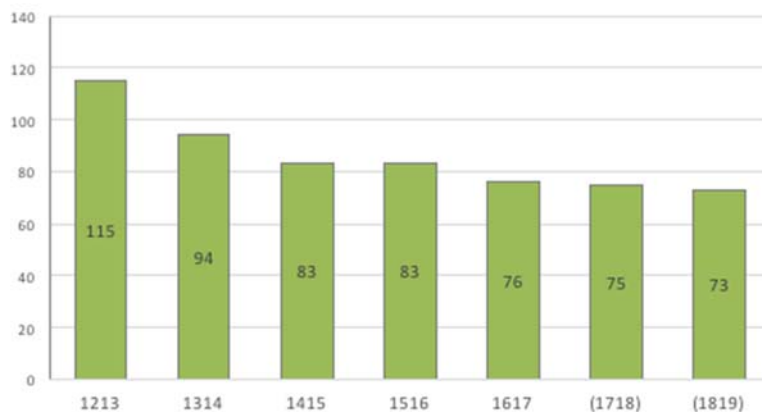

2.2.3. Gymnasiesärskolan

Antalet elever på gymnasiesärskolan är svårbedömt eftersom de slumpmässiga variationerna kan vara stora. Tidigare prognos pekade på att antalet skulle öka något från och med hösten 2017, men den senaste prognosen talar för att den ökningen uteblir.

Gymnasiesärskolan bör på sikt organiseras för att utbilda cirka 75 elever varje år, med placering på Torsta och Wargentín.

Elevutvecklingen för gymnasiesärskolan, prognos

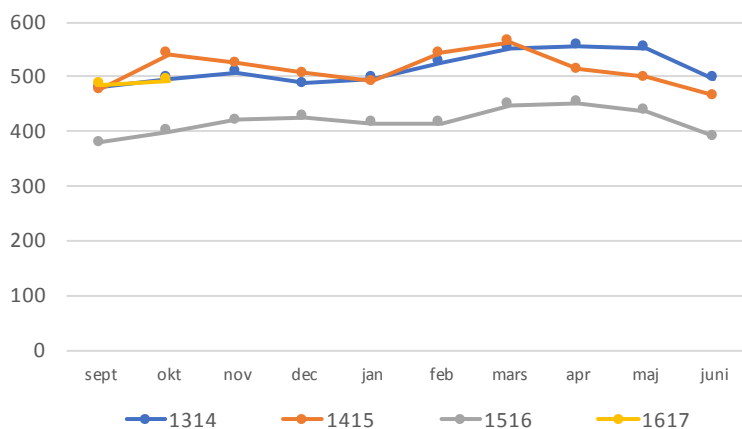

2.2.4. Vuxen- och uppdragsutbildning

Jämtlands Gymnasieförbund har huvudmannskapet för den kommunala vuxenutbildningen i Ragunda och Bräcke kommun, samt i delar av Östersunds kommun. Förbundet genomför även arbetsmarknadsutbildningar på uppdrag av Arbetsförmedlingen och kommuner.

Elevantalet i vuxenutbildning varierar under året. Under de senaste åren har variationen under året sett likartad ut. Om denna utveckling håller i sig ser det ut som att medelvärdet för 2016-2017 hamnar på 515 elever, alltså betydligt fler än 2015-2016 då snittet låg på cirka 420 elever.

Elevutveckling för Jämtlands Vux

2.3. Lokaler och lärverktyg

Gymnasiebyn i centrala Östersund invigdes september 2015. Sporthallen färdigställs under hösten 2016. Wargentin och Fyrvalla är planerade och byggda utifrån de elevvolymer som förväntades under projekteringen. Den kraftiga inströmningen av elever föranledde förbundet att hyra mer lokalyta inför läsåret 2016/2017.

Till läsåret 2017/2018 behövs ytterligare cirka 1 000 kvm hyras till följd av en förväntad elevökning. Inom 3-5 år bedöms förbundet behöva lokaler som motsvarar 400-500 fler elever i centrala Östersund för att möta elevutvecklingen.

Nya lokaler för vuxenutbildning är färdigställda i Hammarstrand. I Bispgården görs anpassningar av befintliga lokaler och en utbyggnad för att integrera folkbiblioteksverksamhet i skolans lokaler under våren 2017. I och med det lämnas förhyrningen av Älgårdsberget.

Förbundets långsiktiga satsning på egna datorer till alla elever på nationella program - i kombination med införandet av Office 365 - har inneburit att förbundet numera har en samtida grundstruktur för kommunikation och lärande. Flera anpassningar av systemen återstår, liksom insatser för att öka elevernas och personalens kunskaper i användningen av molnbaserade system.

2.4. Personal

Ett ökat elevantal i kombination med rörlighet och pensionsavgångar innebär ökat personalbehov. Under 2016 rekryterade förbundet cirka 50 nya medarbetare. Hittills har rekryteringen av legitimerade och/eller behöriga gått förhållandevis bra, men inför läsåret 2016/2017 rapporterade rektorerna om större svårigheter än tidigare år.

Kommande pensionsavgångar och fler elever betyder att förbundet står inför ett omfattande rekryteringsbehov under åtminstone de kommande fem åren. I tillägg till det är bristen på lärare i grundskolan, och en överströmning av lärare från grund- till gymnasieskolan, något som kan påverka resultaten i gymnasieskolan över tid. För att långsiktigt möta det ökande rekryteringsbehovet har förbundet inlett ett regionalt samarbete med andra skolhuvudmän om en särskild satsning för att få fler till läraryrket. Satsningen pågår fram till och med 2018.

Förbundet har även infört den statliga lönerformen för särskilt yrkesskickliga lärare. Satsningen resulterade i en särskild löneökning utöver normal revision på 2 500 kr per månad extra för 140 lärare. Förbundet genomförde även en egenfinansierad satsning

på i genomsnitt 1 000 kr extra för 60 lärare för att balansera den ändrade lönestrukturen.

Lönesatsningarna är positivt för en långsiktig rekrytering till läraryrket, men ger samtidigt förbundet ökade löne- och pensionskostnader som inte kompenseras av staten.

2.5. Utvidgning av förbundet

I juni 2016 ansökte Åre kommun om inträde i förbundet. Förhandlingar har förts under hösten 2016 och bedömningen är att såväl nuvarande medlemskommuner som Åre ser möjligheter till utvidgning av förbundet. Enligt nuvarande planering kan ett definitivt beslut fattas i februari och att en nybildning av förbundet i så fall genomförs den första juli 2017.

Åre kommun har en förhållandevis stor gymnasieskola och en utvidgning skulle innebära att förbundet växer nominellt både vad gäller elever, personal och ekonomi, samt ge eleverna i samtliga medlemskommuner ett bredare utbildningsutbud än idag.

2.6. Utbildningsverksamheten

Nedanstående är en sammanfattning av Skolhuvudmannens lägesbedömning av utbildningsverksamheten inför verksamhetsplan och budget 2017/2018, dnr 122:2016. Dokumentet är bland annat en analys av måluppfyllelsen kontra resursfördelningen föregående läsår och rektorernas planer för systematiskt kvalitetsarbete.

2.6.1. Gymnasieskolan

Nationella program

Resultaten för läsåret 2015/2016 visade förbättringar inom flera områden, exempelvis arbetet med normer och värden, likabehandling och demokratifrågor. Fler elever är också nöjda med sin utbildning som helhet och eleverna på yrkesprogrammen är mycket nöjda med sitt arbetsplatsförlagda lärande. Mindre bra är att något färre elever lämnade gymnasieskolan med slutbetyg och att avhoppet från nationella program har ökat något. Meritvärdena ligger på ungefär samma nivå som tidigare år.

Rektorerna inom gymnasieskolans nationella program bedömer det som angeläget att fler elever uppnår examen, bland annat genom att andelen F i kurser minskar, men även att öka kunskapsresultaten generellt (högre betygsnivåer).

Andelen avhopp från nationella program tycks ha stabiliserats på en nivå som ligger strax under riksgenomsnittet, men samtidigt har andelen elever med gymnasieexamen minskat med 2 procentenheter jämfört med föregående år. Eftersom Fyrvalla förbättrat genomströmningen, samt att förbundets mindre enheter ligger på en fortsatt god nivå, noteras att behoven för insatser för att vända utvecklingen är störst på Wargentín och då främst på de högskoleförberedande programmen.

Utifrån jämförelser av elevplatspris, undervisningskostnader i kombination med elevernas behov bedöms det vara mest angeläget att resurserna för Teknikprogrammet särskilt prioriteras bland de högskoleförberedande programmen.

Matematik, Moderna språk, gymnasiearbetet, men även Svenska och Samhällskunskap, är kurser där förhållandevis många elever inte uppnår godkända betyg, vilket påverkar andelen elever med examen. Det är angeläget med kontinuitet, varför den särskilda satsning för ökat stöd i Matematik och Moderna språk som inleddes 2016 för att bland annat minska andelen F i kurserna bör fortsätta även 2017.

I övrigt pekar rektorerna på alla nationella program att behovet av mer allmänt stöd för eleverna har ökat, inte minst för att allt fler elever med begränsade kunskaper i svenska har påbörjat nationellt program. Andelen elever som går Programinriktat individuellt val (IMPRO) har också ökat. Därför finns bland annat behov av att förstärka stödet, bland annat inom Svenska som andraspråk, Engelska och mer resurser till studiehandledning på modersmål.

Rektorer bedömer att ökad elevnärvaro är en central faktor för att öka måluppfyllelsen. Bristande närvaro kan vara ett symptom på otrygghet och sämre studiero, som i sin tur leder till sämre studieresultat. En faktor i sammanhanget är förbundets alla gymnasieskolor har en relativt hög andel inackorderade elever, en elevgrupp som enligt tidigare undersökningar visat högre risk för bristande närvaro.

Förbundet har tagit fram ett system för att mer kontinuerligt följa upp närvaron med syfte att kunna sätta in olika stödinsatser i ett tidigare skede.

Förbundets resurser för elevhälsa har ökat väsentligt under 2016. Dessa resurser ligger kvar 2017, men bedöms inte kunna förstärkas ytterligare.

Introduktionsprogrammen

På de individuella programmen är det betydelsefullt att fler elever uppnår behörighet till nationellt program. Andelen elever på individuellt alternativ (IMIND) har minskat något på senare år men elevgruppen som helhet bedöms ha ett allt större behov av stöd i olika former.

Andelen elever på Språkintröduktion (IMSPR) förväntas ligga på en fortsatt hög nivå. Förbundet ser positivt på att Språkintröduktion infört skolverkets kartläggningsmaterial och nivåtester i syfte att kvalitetssäkra verksamheten. Resultaten visar att överströmningen till nationellt program behöver öka med tanke på elevernas möjligheter att etablera sig i utbildning eller arbete under överskådlig tid. En snabbare överströmning skulle innebära att fler elever blir behöriga till nationellt program innan nuvarande åldersgräns för gymnasieskola uppnås.

Förbundets försöksverksamhet med att sammankoppla undervisning på Språkintröduktion med yrkeskurser på nationella program är en modell som förbundet bedömer som intressant att förstärka. Modellen kan ge en god utvecklingstakt i svenska språket samtidigt som delar av eller hela yrkeskurser kan genomföras. Yrkeskurser i undervisningen kan förbereda eleverna för nationellt program inom gymnasieskolan eller yrkesutbildning för vuxna.

Inriktning bör därför vara att under 2017 väsentligt öka dagens elevantal inom yrkesvenska på Språkintröduktion/Yrkesintröduktion (IMYRK) och att fler nationella program ska omfattas. Det kräver ett utvecklingsarbete inom flera områden, bland annat förstärkt information till eleverna samt en översyn om hur resurserna på Språkintröduktion kan samorganiseras med nationella program.

2.6.2. Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan har under de senaste åren haft ett omfattande förändringsarbete kopplat till GYSÄR13, betydande elevminskningar och flytt av hela verksamheten från Palmcrantz till Wargentin och Ås. Förbundet delar rektors bedömning om att det är fortsatt angeläget arbeta vidare med de fokusområden som framtagits av rektor.

Gymnasiesärskolans rektor har pekat att allt fler elever utan svenska som modersmål påbörjar gymnasiesärskolan. Därför behövs ett förstärkt stöd i studiehandledning och modersmål.

Resurser för andra utvecklingsbehov bedöms i huvudsak finnas inom den ekonomiska ram som tilldelas för de olika programmen.

2.6.3. Vuxen- och uppdragsutbildning

Förbundet har sedan 1/7 2015 huvudmannskapet för den kommunala vuxenutbildningen i Ragunda och Bräcke kommun, samt för delar av Östersunds kommun. Förbundet har även uppdragsutbildning åt Arbetsförmedlingen, kommuner och företag.

Huvudmannskapet ställer nya krav på huvudmannen och rektorer vad gäller systematik och rutiner för bland annat antagning, uppföljning, analys samt prioriteringar i verksamheten.

Förbundet behöver fortsätta arbetet med att tillsammans med andra huvudmän inom vuxenutbildningen etablera effektiva och rättssäkra rutiner för samverkan, ansökan, antagning, studie- och yrkesvägledning samt resultatuppföljning.

Ökningen av elevantalet inom SFI bedöms delvis minska det ekonomiska utrymmet för andra former vuxenutbildning i Bräcke och Ragunda, även om statsbidragen förstärks. Det är samtidigt angeläget att förbundet tar tillvara de ökade statsbidragen till yrkesutbildning för vuxna.

3. Särskilda prioriteringar 2017

I förbundets budget för 2017 är elevplatspriserna på de olika programmen inom gymnasieskolan grund till resursfördelningen. Elevplatspriserna fastställs av direktionen utifrån en budgetprocess med olika resursbehov utifrån aktuella kostnadsnivåer, kommande års förväntade elevutveckling, samt behov av personal, lokaler, lärverktyg etcetera.

Rektorernas resursbehov har sammanställts och analyserats utifrån programmets måluppfyllelse, olika ekonomiska och personella nyckeltal, lokala förutsättningar, nationella jämförelser med mera.

Inom gymnasieskolan görs en motsvarande bedömning som baseras på rektors analys och behovsbedömning.

Förbundets uppdrag och budget för vuxenutbildningen regleras i samverkansavtal med kommunernas efter en årlig dialog med respektive kommun.

3.1. Förbundsövergripande

Kompetensutveckling

Utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är den enskilda lärarens förmåga i lärandeprocessen en avgörande faktor för måluppfyllelsen. Kollegialt lärande i olika former bedöms vara en framgångsfaktor för bättre resultat, vilket även påpekas i rektorernas planer för systematiskt kvalitetsarbete.

I budgeten för 2017 ingår, inom ramen för EU-projektet Kompetens 2020, särskilda satsningar på kompetensutveckling för all pedagogisk personal på totalt 5,7 mkr fram till och med juni 2018.

Förbundets rektorsområden ser dock, bland annat med bakgrund av försteläraryrket, behov av bättre kunna samordna sina utvecklingsresurser. Med gemensamma kompetensutvecklingsinsatser för rektorer, förstelärare, ämnessamordnare och arbetslagsledare kring kollegialt samarbete/lärande skulle ge den pedagogiska utvecklingen ges en välbehövlig skjuts. Det finns även ett behov av att satsa på andra personalkategorier i förbundet, till exempel inom elevhälsan, för att stärka alla medarbetare inom förbundet.

Direktionen anvisar därför totalt **500 tkr** för detta ändamål i 2017 års budget.

Elevinflytande och elevsociala insatser

Direktion tog under 2016 initiativ till att utveckla nya former för elevdemokrati i gymnasieskolan, samt att stärka elevernas sociala situation utanför skoltid, främst i Östersund. Det handlar bland annat om att öppna upp skolans lokaler på kvällstid och att undersöka boendemöjligheter. Försöksverksamhet kommer att inledas under januari 2017 och det finns ett behov att gå vidare med det utvecklingsarbete som inletts.

Därför avsätts sammanlagt **360 tkr** till direktionens förfogande för ändamålen.

3.2. Gymnasieskolan

Grundresurserna för undervisning inom Teknikprogrammet ska ges en strukturell förstärkning på sammanlagt **500 tkr**.

För utökad stöd i olika former och studiehandledning till elever på nationella program inom avsätts sammanlagt **1 000 tkr** till rektorsområdena på Wargentín. Resurserna ska fördelas till de nationella program som har störst behov av stöd för att öka målpuffyllelsen.

Förbundets tidigare satsning på att förstärka undervisningen i Matematik till att omfatta fler nationella program. För ändamålet avsätts **500 tkr**.

Förbundets försöksverksamhet med att sammankoppla undervisning på Språkintrödningskurser med yrkeskurser på nationella program ska utökas till att omfatta fler elever och fler nationella program. **400 tkr** avsätts för detta utvecklingsarbete.

3.3. Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan ges ett förstärkt stöd i studiehandledning och modersmål. Det förstärkta stödet ligger inom ramen för den budget som anges i prioriterade insatser i gymnasieskolan.

Elevutvecklingen inom gymnasiesärskolan medför att en översyn av antalet nationella program ska genomföras inför läsåret 2017/2018.

3.4. Vuxen- och uppdragsutbildning

Förbundet ska tillsammans med andra huvudmän inom vuxenutbildningen etablera effektiva och rättssäkra rutiner för samverkan, ansökan, antagning, studie- och yrkesvägledning samt resultatuppföljning.

Förbundet ska ta tillvara nya ekonomiska möjligheter att utöka yrkesutbildning för vuxna. Ett utvecklingsområde är också att finna former för att kombinera studier i svenska med yrkeskurser även för vuxna.

4. Förbundets mål

4.1. Mål för uppföljning av ägardirektiv och förbundsordning

I förbundsordningen regleras förbundets uppdrag och varje år fastställer medlemskommunerna ägardirektiv för Jämtlands Gymnasieförbund. Direktiven anger ekonomiska förutsättningar och riktlinjer, informationskrav och speciella verksamhetskrav. Verksamhetskraven för 2017 är kopplade mot miljö, folkhälsa, arbetsmiljö, uppföljningsansvaret, samt förebyggande arbete mot extraordinära händelser. Det fjärde och femte målet nedan är kopplat till god ekonomisk hushållning.

Förbundets mål 2017

- *Fler av medlemskommunernas gymnasieelever studerar i förbundets skolor (Utgångsläge 84,0 %)*
- *Förbundet har minst 90 % antagna på förstahandsval i gymnasieskolan (Utgångsläge 96,3 %)*
- *Sjukfrånvaron ska vara högst 5,0 % (Utgångsläge sjukfrånvaro 4,66 % aug16)*

- *Finansiellt ska förbundet göra ett nollresultat*
- *Varje medlemskommun ska ha lägre total gymnasiekostnad än genomsnittet (100 %) för respektive kommungrupp (Utgångsläge 2015: Bräcke - 23,9 %, Krokom - 3,0 %, Ragunda - 5,7 %, Östersund + 2,6 %)*
- *Förbundet ska i samarbete med medlemskommunerna ta fram förslag till hur ett miljömål kan formuleras och följas upp*

4.2. Mål för utbildningsverksamheten

Förbundets utgångspunkt är att all verksamhet ständigt kan förbättras. I det statliga uppdraget åläggs varje huvudman att systematiskt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Målområdena nedan finns i läroplanerna för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, grundskolan och kommunal vuxenutbildning. Till varje målområde knyts ett antal resultatmål. Från 2017 använder förbundet Skolinspektionens enkät för att följa upp vad elevernas anser om verksamheten. Det innebär bland annat att förbundet kan jämföra sina resultat med andra skolhuvudmän.

De förbundsövergripande målen ska ligga till grund för rektors kvalitetsarbete. Behoven varierar mellan olika skolformer, program och verksamheter.

4.2.1. Kunskap och lärande

Inriktningsmål i läroplanerna	Förbundets resultatmål 2017/2018
<p>Målen är att varje elev,</p> <p>på ett nationellt yrkesprogram inom gymnasieskolan ges möjlighet att uppnå kraven för en yrkesexamen som innebär att eleven har uppnått en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkeslivet,</p> <p>på ett nationellt högskoleförberedande program inom gymnasieskolan ges möjlighet att uppnå kraven för en högskoleförberedande examen som innebär att eleven har tillräckliga kunskaper för att vara väl förberedd för högskolestudier, eller</p> <p>som avslutat ett introduktionsprogram har en plan för och tillräckliga kunskaper för fortsatt utbildning eller uppnår en förberedelse för etablering på arbetsmarknaden</p>	<p>Andelen elever med gymnasieexamen ska öka.</p> <p>Andelen elever på introduktionsprogram som blir behörig till nationellt program ska öka.</p> <p>Andelen avhopp ska minska.</p> <p>Elevernas närvaro ska öka.</p> <p>Eleverna upplever skolarbetet som stimulerande. (Skolenkätens frågeområde 2).</p> <p>Undervisningen är anpassad efter elevernas behov. (Skolenkätens frågeområde 4 och 5).</p>

Inriktningsmål i läroplanerna	Förbundets resultatmål 2017/2018
... <i>fortsättning – se läroplaner</i>	Eleverna lär sig att argumentera och ha ett kritiskt tänkande. (Skolenkätens frågeområde 6).

4.2.2. Normer och värden

Inriktningsmål i läroplanerna	Förbundets resultatmål 2017/2018
<p>Målen är att varje elev,</p> <p>kan göra medvetna ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,</p> <p>respekterar andra människors egenvärde och integritet,</p> <p>tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa människor,</p> <p>kan samspela i möten med andra människor utifrån respekt för skillnader i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia,</p> <p>kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och</p> <p>visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljö i ett vidare perspektiv.</p>	<p>Grundläggande värden förmedlas och respekteras i skolan. (Skolenkätens frågeområde 7 och 8).</p> <p>Eleverna är trygga i sin utbildningsmiljö. (Skolenkätens frågeområde 12 och 13).</p> <p>Eleverna har studiero på lektionerna. (Skolenkätens frågeområde 13).</p> <p>Eleverna påverkar och följer skolans ordningsregler. (Skolenkätens frågeområde 10).</p>

4.2.3. Ansvar och inflytande

Inriktningsmål i läroplanerna	Förbundets resultatmål 2017/2018
<p>Målen är att varje elev,</p> <p>tar personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö,</p> <p>aktivt utövar inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan,</p> <p>utifrån kunskap om demokratins principer vidareutvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,</p> <p>utvecklar sin vilja att aktivt bidra till en fördjupad demokrati i arbetsliv och samhällsliv, och</p>	<p>Eleverna påverkar planering och arbetssätt i undervisningen, samt sin skolmiljö. (Skolenkätens frågeområde 9).</p>

Inriktningsmål i läroplanerna	Förbundets resultatmål 2017/2018
stärker sin tilltro till den egna förmågan att själv och tillsammans med andra ta initiativ, ta ansvar och påverka sina villkor.	

4.2.4. Utbildningsval – arbete och samhällsliv

Inriktningsmål i läroplanerna	Förbundets resultatmål 2017/2018
<p>Målen är att varje elev,</p> <p>utvecklar sin självkänedom och förmåga till studieplanering,</p> <p>medvetet kan ta ställning till fortsatt studie- och yrkesinriktning på grundval av samlade erfarenheter och kunskaper,</p> <p>ökar sin förmåga att analysera olika valmöjligheter och bedöma vilka konsekvenser dessa kan ha,</p> <p>har kännedom om arbetslivets villkor, särskilt inom sitt studieområde, samt om möjligheter till fortsatt utbildning, praktik och arbete i Sverige och andra länder, och</p> <p>är medveten om att alla yrkesområden förändras i takt med teknisk utveckling, förändringar i samhälls- och yrkesliv samt ökad internationell samverkan och därmed förstår behovet av personlig utveckling i yrket.</p>	<p>Eleverna har tillit till sina egna förmågor. (Skolenkätens frågeområde 3).</p> <p>Elevhälsa finns tillgänglig när eleverna har behov av det. (Skolenkätens frågeområde 14).</p>

4.2.5. Betyg och bedömning

Inriktningsmål i läroplanerna	Förbundets resultatmål 2017/2018
<p>Målen är att varje elev</p> <p>tar ansvar för sitt lärande och sina studieresultat,</p> <p>kan bedöma sina studieresultat och utvecklingsbehov i förhållande till kraven för utbildningen.</p>	<p>Avvikelsen mellan kursbetyg och resultat på nationella prov ska vara lägre än riksgenomsnittet.</p> <p>Eleverna vet vad som krävs för att nå kunskapsmålen. (Skolenkätens frågeområde 1).</p>

5. Ekonomi

5.1.1. Gymnasie- och gymnasiesärskola

I ägardirektiven för 2017 framgår att förbundet får räkna upp elevplatspriserna med i genomsnitt högst 1,9 %. I uppräkningsplanen ligger en indexuppräkning med 2,5 % för personalkostnader och 0 % för övriga kostnader.

Medlemskommunernas totala gymnasiekostnad beräknas till 345,9 mkr, efter att ersättningar från Migrationsverket räknats bort med 9,5 mkr. Storleken på ersättning från Migrationsverket är dock svår att prognostisera. Ökningen av elever på introduktionsprogrammen bedöms plana ut till följd av minskad invandring, samtidigt som handläggningen för asylsökande drar ut på tiden. Många elever har varit inskrivna i mer än tio påbörjade fyraveckors-perioder. Efter den perioden erhålls ingen ersättning från Migrationsverket, utan kostnaden hamnar på respektive kommun. För 2016 prognostiseras en ersättning på 19,2 mkr.

Antal elever i egna skolor ökar och kostnaden beräknas till 291,2 mkr, varav gymnasiesärskolan 17,2 mkr. För gymnasieskolan är det en ökning med 13,8 mkr medan gymnasiesärskolan minskar marginellt.

Kostnadsökningen i de egna skolorna beror på ökat elevantal, men också på en minskning av antal elever i friskolor där kostnaden beräknas minska med 6,4 mkr. Däremot ökar kostnaden för elever i andra kommuners skolor med 1,6 mkr. Totala intäkter från kommuner som skickar sina elever till förbundets skolor beräknas till 94,3 mkr.

Övriga kostnader såsom inackorderingsbidrag, skolskjuts, tilläggsbelopp för särskilda behov samt antagning ligger kvar på samma nivå som föregående år, 12,0 mkr.

I budgeten har kostnadsmassan anpassats i relation till beräknad intäktsvolym. Inget antagande om ytterligare friskoleplatser och eventuella nyetableringar av sådana har gjorts.

5.1.2. Vuxen- och uppdragsutbildning

Förbundet har uppdrag att bedriva vuxenutbildning i Östersund, Bräcke och Bispgården. Verksamheten, Jämtlands Vux, innefattar flera skolformer och intäkter är budgeterade till 39 miljoner kronor år 2017, en ökning med 6,4 mkr jämfört med budget 2016.

Det administrativa stödet inom Jämtlands Vux förstärks med en utbildningskoordinator med placering i Ragunda. Utöver ansvar för Lärcentrum i både Bräcke och Ragunda är arbetet med att stärka hela förbundets position som en stor vuxenutbildningsaktören i länet en prioriterad uppgift. Till detta rekryteras en skolledarresurs till Ragunda som också kommer att ha sin huvudsakliga inriktning mot en starkare vuxenutbildning.

Lönekostnaderna för undervisning uppgår till 20,5 mkr, en ökning med 2,7 mkr från föregående år. Kostnad för lärverktyg minskar dock med 0,6 mkr. Verksamheten inom lärcentrum finansieras av respektive kommun, Bräcke och Ragunda. Övriga satsningar budgeteras inom de olika verksamheterna.

5.1.3. Projekt med extern finansiering

Inom förbundet finns också ett stort antal projekt som finansieras via externa medel. Olika typer av EU-medel och medel från Skolverket är de största finansieringskällorna. Medel som är öronmärkta för elevers internationalisering budgeteras med 2,3 mkr. I den här gruppen ligger också en fritidsklubb för ett antal gymnasiesärskoleelever, en verksamhet som finansieras av de kommuner vars elever nyttjar denna.

Totalt budgeteras intäkter med 12,7 mkr för 2017. Kostnad för löner och externa tjänster uppgår till 6,3 mkr.

5.1.4. Kostnader för gemensamma nyttigheter

I **lokalkostnader** ingår hyres-, städ- och driftskostnad inklusive vaktmästare samt avskrivning på fastighetsinventarier. För 2017 budgeteras totala lokalkostnader till 64,4 mkr, en ökning med 3,4 mkr i jämförelse med budget 2016. Den största ökningen står den nya sporthallen för, drygt 2,1 mkr.

Eftersom elevantalet i Östersund ökar inför hösten uppkommer behov av lokaler för minst fem klasser inklusive lärarutrymmen, cirka 1 000 kvm. Kostnaden budgeteras till 0,6 mkr. I Bispgården ökar lokalkostnaderna med 0,8 mkr när ombyggda lokaler tas i bruk under våren. För Bräcke ligger lokalkostnaden konstant.

Kostnad för **skolluncher** budgeteras till 15,2 mkr, 1,1 mkr dyrare än prognosen för 2016. Ökningen förklaras med ett högre elevantal, samt ett antagande att en allt större andel av eleverna äter lunch, främst inom Språkin introduktion.

Elevehälsan drivs numera helt i egen regi då även skolläkare och skolpsykolog är anställda av förbundet. Kostnaden beräknas till 10,0 mkr för 2017, en ökning i förhål-

lande till budget 2016 med 1,2 mkr. Ökningen kan till största delen hänföras till behov för elever på introduktionsprogrammet. Elevhälsoorganisationen förutsätts vara helt utbyggd under 2017.

Budget för IT beräknas till 9,5 mkr. Personalkostnaderna minskar något, men kostnaden för avskrivningar ökar väsentligt. De högre avskrivningskostnader på 1,9 mkr beror på utökade investeringsramar för en-till-en-datorer som gjordes både inför 2015 och 2016. Utökningen som gjordes förändrades av ökat elevantal men också ökade inköpspriser.

För **biblioteket** beräknas kostnaden uppgå till 4,1 mkr, en mindre ökning med 0,4 mkr från budget 2016.

5.2. Investeringar

De senaste åren har förbundet gjort omfattande investeringar i datorer, undervisningsinventarier och inventarier. En målsättning i arbetet har varit att utjämna de skillnader i utrustning som funnits i förbundet och skapa likvärdighet mellan orter och program.

De positiva erfarenheter förbundet har upplevt i samband med införandet av elevdatorer leder till en fortsatt prioritering av 1-1-lösningar.

Införandet av elevdatorer medför att sammansättningen av förbundets totala investeringsutrymme förskjuts något mot anläggningstillgångar med kortare avskrivningstid (3 års avskrivning för datorer).

För 2017 sätts investeringsramen till 11,8 mkr, fördelat på 7,0 mkr för investering i datautrustning (3 års avskrivning), 3,8 mkr för investeringar i undervisningsinventarier (5 års avskrivning) och 1,0 mkr i investering för maskiner och inventarier (10 års avskrivning).

- Exempel på datorinvesteringar är datorer (inkl. elevdatorer), skärmar och servrar.
- Exempel på undervisningsinventarier är svetsutrustning, smartboards och laborationsutrustning.
- Exempel på maskiner och inventarieinvesteringar är tunga fordon, möbler till korridorer, bord och stolar till klassrum, elevskåp till korridorer och skrivbord.

Avskrivningskostnaderna för 2017 budgeteras till 11,3 mkr.

6. Bilagor

Bilaga 1: Resultatbudget

(Mkr)

	Bokslut	Prognos	Budget	Plan
	2015	2016	2017	2018
Verksamhetens intäkter	154,7	158,0	161,7	165,0
Verksamhetens kostnader	-480,1	-472,0	-496,3	-509,5
Avskrivningar	-8,7	-10,3	-11,3	-11,5
Verksamhetens nettokostnader	-334,1	-324,3	-345,9	-356,0
Intäkter från medlemskommunerna	333,2	327,4	345,9	356,0
Finansiella intäkter	0,2	0,02	0,05	0,05
Finansiella kostnader	-0,2	-0,02	-0,05	-0,05
Periodens resultat	-0,9	3,1	0,0	0,0

Bilaga 3: Balansbudget

(Mkr)

	Bokslut	Prognos	Budget	Plan
	2015	2016	2017	2018
Inventarier	24,6	26,1	26,6	27,1
Aktier	0,08	0,08	0,08	0,08
Sa anläggningstillgångar	24,7	26,2	26,7	27,2
Kortfristiga fordringar	42,5	30,7	33,2	30,7
Likvida medel	22,4	20,0	22,0	25,0
Sa omsättningstillgångar	64,9	50,7	55,2	55,7

SUMMA TILLGÅNGAR	89,6	76,9	81,9	82,9
Eget kapital	9,8	12,9	12,9	12,9
Avsättning pensioner	23,0	23,0	24,0	25,0
Långfristiga skulder		0,0	0,0	0,0
<u>Kortfristiga skulder</u>	<u>56,8</u>	<u>41,0</u>	<u>45,0</u>	<u>45,0</u>
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	89,6	76,9	81,9	82,9

7. Intern kontrollplan 2017

Den interna kontrollplanen har utarbetats utifrån en samlad riskanalys byggd på revisionsgranskningar och den bedömning som olika processägare i förbundet har gjort.

Process, rutin	Riskbild	Riskbedömning	Åtgärd	Ansvarig
Ekonomi, finansiell rapportering.	Ofullständiga beslutsunderlag vid prioriteringar och åtgärder i verksamheten.	Bedömningen är att det finns en risk för att ansvariga på olika nivåer inte får tillräckligt goda ekonomiska beslutsunderlag.	Ett budget- och prognosverktyg kommer att implementeras med start jan 2017.	Ekonomi- chef
Ekonomi, kontroll av ramavtal	Högre priser och sämre affärsvillkor vid inköp.	Bedömningen är att avtalstroheten kan förbättras inom några inköpsområden.	IT-stöd har anskaffats för att underlätta för inköpsansvariga. Uppdatering av databasen beräknas vara klart under januari 2017. Genomföra stickprovskontroll av två upphandlingsområden.	Ekonomi- chef

Personal, kostnadsfördelning	Fel vid budget och uppföljning av kostnader för olika program och verksamheter.	Risk, eftersom tidigare erfarenheter har visat felkontrolleringar av personal, som i sin tur leder till oklarheter i budgetunderlag och ekonomisk uppföljning.	Fortsätta arbetet med att tydliggöra ansvar och kontroll av personalregistreringen i Heroma.	HR-chef
IT-personuppgiftslagen	Risk för minskad PUL-säkerhet i samband med implementeringen av ett molnbaserat IT-system.	Även om Office 365 har godkänts av Dattainspektionen i PUL-avseende bedöms det kunna finnas säkerhetsrisker.	Att inom ramen för Office 365 skapa särskilda rutiner hanteringen av personuppgifter både för elever och för personal.	IT-chef

Ås den 16 december 2016

Anton Waara

Direktionens ordförande

Mikael Cederberg

Förbundschef